

دستورالعمل پیشگیری و کنترل کرونا ویروس (کووید ۱۹) در اماکن دانشجویی

۱. مقدمه

بیماری نوپدید کووید ۱۹ که عامل آن ویروس مرموز و بسیار مسری SARS-CoV-2 می باشد یکی از مهم ترین و پیچیده ترین تهدیدهای حال حاضر سلامت بشر است که در مدت کوتاهی پس از شروع، جمعیت عظیمی را در سراسر جهان مبتلا کرده است. علائم این بیماری شامل تب، سرفه و تنگی نفس است که در موارد شدیدتر می تواند منجر به مشکلات شدید تنفسی و حتی مرگ بیمار شود. این ویروس معمولاً از طریق تماس مستقیم با قطرات تنفسی یک فرد آلوده که می تواند ناشی از عطسه و سرفه باشد، منتقل می شود. تماس با سطوح آلوده به ویروس و تماس دست آلوده به چشم، بینی و دهان می تواند راه دیگر انتقال ویروس به افراد باشد. ویژگی های این بیماری از جمله دوره مخفی و بدون علامت چند روزه، قدرت انتقال سریع و عدم پاسخ به درمان در بخشی از بیماران باعث شده است نظام های سلامت در مواجهه با این بیماری و همه گیری آن با چالش های پیچیده ای روبرو شوند. مهم ترین روش کنترل این بیماری، آموزش همگانی به منظور آگاه سازی، توانمندسازی و افزایش مشارکت جامعه با هدف پیشگیری از سرایت آن است. جلوگیری از تجمع افراد (دوری گزینی اجتماعی یا فیزیکی)، تشخیص و درمان زودرس، ایزوله کردن افراد مبتلا از مراحل اولیه بیماری، ردیابی افراد پرخطر و استفاده مناسب از وسایل حفاظت شخصی مهم ترین راهبردهای کنترل این بیماری است. این ویروس قادر است تا چندین ساعت بر روی سطوح بماند و استفاده مناسب از مواد گندزدا و ضد عفونی کننده برای از بین بردن آن نیز در کنترل آن نقش مهمی دارد. مطالعاتی که در نشریه پزشکی نیوانگلند منتشر شده نشان می دهد ویروس کرونا می تواند تا چند ساعت (۳ ساعت) در هوا معلق باقی مانده و در صورت ورود به دستگاه تنفسی دیگر افراد آنها را آلوده کند. همچنین نتایج این مطالعه نشان داد کرونا ویروس ۲۰۱۹ می تواند تا چهار ساعت بر روی مس، تا ۲۴ ساعت بر روی مقوا، حداکثر دو تا سه روز بر روی پلاستیک و سطوح استیل فعال باقی می ماند.

دانشگاه ها، مراکز آموزشی و خوابگاه های دانشجویی از مراکز پرجمع می باشند که همزمان با شروع همه گیری در کشور تعطیل شد. اگر چه بخشی از دستیاران و دانشجویان علوم پزشکی بر حسب ضرورت در خوابگاه ها ماندند. همچنین با بهبود اوضاع و کنترل بهتر بیماری ممکن است تعداد بیشتری از خوابگاه ها باز شده و به فعالیت خود ادامه بدهند. این راهنما دستورالعمل به منظور کنترل و جلوگیری از انتقال بیماری کووید ۱۹ در خوابگاه های دانشجویی تهیه شده است. اماکن دانشجویی در دستورالعمل حاضر شامل خوابگاه های دانشجویی، سالن های غذا خوری و طبخ غذا، سالن های ورزشی، کتابخانه و ... می باشد که دانشجویان در آنها مشغول به فعالیت می باشند.

۱-۱ راه های انتقال، دوره پنهان و سرایت بیماری

انتقال قطره ای: انتقال ویروس توسط قطرات تنفسی با اندازه بالاتر از ۵ میکرون از فرد آلوده به دیگران از طریق عطسه و سرفه در فاصله کمتر از دو متر.

انتقال تماسی: انتقال از طریق سطوح آلوده به قطرات تنفسی حاوی ویروس (افراد ممکن است از طریق تماس دست آلوده با چشم، دهان یا بینی خود بعد از تماس با یک شی آلوده به ویروس، از قبیل دستگیره درها، میزها، یا دست آلوده شخص مبتلا)، دچار این بیماری شوند.

انتقال ادراری مدفوعی: با وجود اینکه هنوز این نوع انتقال جزو موارد اثبات و اعلام شده انتقال مطرح نشده است؛ اما با توجه به جدا سازی ویروس از ادرار و مدفوع، حتما باید این نکته به عنوان احتمال آلودگی به خصوص در مراکز عمومی مد نظر قرار گیرد.

دوره پنهان بیماری: ۱ تا ۱۴ روز (بطور متوسط ۵ روز است). در این دوره فرد بدون علامت است.

دوره سرایت ویروس: عمده سرایت ویروس در زمانی است که فرد علامت دارد؛ اگر چه با احتمال کمتر امکان سرایت از ۳ روز قبل (و با احتمال خیلی کمتر از ۱۴ روز قبل) از شروع علائم تا بهبودی کامل و ثبت دو نمونه آزمایش منفی PCR وجود دارد. همچنین توصیه می شود تا ۱۴ روز پس از پایان علائم افراد همچنان تمام جوانب احتیاط را رعایت نمایند.

۱-۲ تعریف موارد بیماری برای نظام مراقبت

الف - مورد مشکوک: موردی است که علائم زیر را داشته باشند و بررسی های بیشتری باید درمورد آن انجام پذیرد:

بیمار با شرح حال تب، سرفه خشک یا لرز یا گلودرد همراه با تنگی نفس (گلو درد خیلی ناشایع و تب خفیف خیلی شایع است. گاه علائم خفیف و در حد احساس ضعف و خستگی ظاهر می شوند. در سالمندان و افراد با ایمنی ضعیف ممکن است تب مشاهده نشود. تعریف تب دمای بالاتر از ۳۷/۳ درجه در نظر گرفته می شود).

ب - مورد محتمل:

- هر مورد مشکوک که در عرض ۱۴ روز قبل، سابقه تماس نزدیک با مورد قطعی کووید ۱۹ را داشته باشد.
- هر مورد مشکوک که در عرض ۱۴ روز قبل، سابقه حضور در مناطق با آلودگی کووید ۱۹ را داشته باشد.
- فرد مبتلا به پنومونی که با وجود درمان های مناسب، پاسخ بالینی نامناسب داشته و وضعیت بالینی بیمار، به شکل غیر معمول و سرعت غیرقابل انتظاری حادتر و وخیم تر شود.

ج - مورد قطعی:

- شناسایی ویروس کووید ۱۹ در نمونه اخذ شده از فرد با علائم تنفسی